

ታሪኽ ቃልሲ ኤርትራ
ዝነግሮ ድዩ ተሳኢት
ንኸይንገር፡ ተዓፊት?

ብወደባት፡ ግርማይ ኪዳነ (ወዲ ፊሊፖ)
ሚላኖ-ኢጣልያ
መቐጸልታ ክፋል

ኣብ ልዕሊ ወላድየይ ዝተፈጸመ መቐተልቲ ከምቲ ጸላእቲ ንኸተሃላልቑና ዝኣለሙዎ
ሃይማኖታዊ ግርጭት ዘይኮነ ንምቐታልን ምዕንቃፍን ኤርትራውነት እዩ እሞ፡ እቲ ደም
ወላድየይ መማሐልን መረጋገጺ ሕውነትና ጠማሪ ክኸውን እላቦ።

ቃል ክቡር ዶክተር ሳልሕ ዓብዱልቃድር ኪበረ። (ኣብ ሲናማ ኢምፕሮ-ኣስመራ ብ1951)

ክቡራት ክቡራን

ብቃላት ዶክተር ሳልሕ ዓብዱልቃድር ከበረ ገይረ ነዛ ናይ ሎሚ ክፋል ጸሕፍተይ ክጅምራ
ዝገደደኒ ኤርትራውያን ሎሚ ወሪዱና ቀጺሉ ዝወርደና ዘሎ ግፍዕታት ብሰብ ሕድሪ
ኤርትራውያን ዘይኮነ ብውሑዳት ጠላማት ነጸብራቕ ማሕበር ኣንድነት ዕጥቆም ጥልመት እዩ
እሞ፡ ኣብዚ ሕጂ ተጠማጢምናዮ ዘሎና መኸተ ንጥፋእዶ? ንኸይንጠፍእ ነጥፍእ! ተኣማሚንና
ተሓባሒብና እነጣጥሖ ባይታ ድሕነት ንቅሳነትን ካልእ ይትረፍ ቅንጥው ኣቢላ ጉእናበሉኻ
ኣይትጋገ ከተስምዓናን ከተዘክረናን ኣብ ሃንቀውታናን ሃንቀውታ ስድራቤታትናን ከተምርሐና
ከተታሓሳስብና ኢለ እዩ እሞ፡ ሰናይ ምርምርን ሰናይ ምክርን ንኹልና ኢለ ኣብ ኣርእስተ
ዓንቀጻይ ክኣቱ።

ኤርትራውያን!

ቃልስና ብረታዊ ግጥምና ኣብ ዓለም ካብቲ ዝነወሑ ግዜ ዘሕለፈ ምዃኑ ታሪኽ ቃልስታት
ዓለም ዝመዝገቦ እዩ፡ ክንውሕ ዝኸኣለ ኸኣ፡ እቲ ሓይሊ እንገጥምም ዝነበርና ስርዓታትን
ዓንገልቶምን ከቢድ-ረዚኑ ንዑኡን ምምካት ዓቕሚ ኅዲሉ ዘይኮነ፡ ኣብ ውሻጠና ዝነበ
ሕርኸርኻትን ምትሕልላኻትን ንኸይጸሪ ብሸፍኖ ሸፍኖ ኣብ ኣፍልጦ ህዝቢ ኣይፈኖ ኸይኑ፡
ዝግበር ዝነበረ ቶንኮላት ኣተግበርትን ናታቶም ተመሃሮ ዕሰባትን ብቃልሲ ንናጸነት ዝተሸፈነ

ክፍላታት ስለ ዝሸፋፈን ዝነበረ ጅግና ንሃገር ክስዋእ ብኣንደላሓቕቲ ኸኣ ቶገሐ ይጥጃእ ነይሩ።

ምስ ግዜ ኸኣ፡

መዛምርቲ ገበን፡ መን እዩ እሞ ክኸሰስ ንመን ኮይኑ፡ ውራይ ሃገርን ህዝብን ተወንዚፉ ኣብ ሕድሕዳዊ ውድድራት ተነጻጸፉ ስለ ዝተገደደ ወዮ በጃ ህዝቢ ዝፈሰሰ ደም ዝተኸሰኸሰ ኣዕጽምቲ መቋመሪ ውሑዳት ኮይኑ እነሆ ኣሳቕዮና የሳቕዮና ጌና እውን ኣወንታዊ መዕለቢ መገደቢ እንተዘይጌርናሉ ኣሳቕዮና እዩ።

ኣብዚ እዋን እዚ!

ህዝቢ ኤርትራ ዘሕልፎ ዘሎ ስቓይ መከራ ንኹሉ ብሩህ እዩ። ነዚ ኸኣ ክትግግቶ መጎተን ኣነ እባ ንሕና እባ ዘይኮነ፡ ኩልና ብሓደ ኣብ ሓደ ጥምረት ጸረ ምልካዊ ሸፍታዊ ስርዓት ሸፋቱ ንዕጠቕ ክበሃል ዝግበኦ ከም ተወዳደርቲ ጸምቕቲ ስዋ ናተይ ይጥዕም ናተይ እባ ተባሃሂልካ ምውድዳር ድሕሪ ባይታ (ምስጢር) እቶም ተወዳደርቲ ክፍለጥ ኣለዎ ኢልና ክንመራመር ንውግል ንሕደር መልሲ ክንረክብ ዘበት (ዕጭ) ስለ ዝኾነ፡ ደብተር ጉዕዞ ቃልሲ ክግንጸል ምስ ዘይግንጸል ከኣ፡ እቶም ንምግንጸል ዝኣብዩ ኸኣ ኣብታ ነጋሪት ደብተር ከም ዘለው ንነብሶም ዝሕልው ምዃናም ክንፈልጦም ጸገም ኣይኮነን።

ክኒሉ ኸኣ!

ንሶም ውድብ፣ ሰልፊ፣ ማሕበር ክብሉ ክድብሉ ኣወንታ፡ ብሄራት ንዝተመንዘዎኦ ንዝተገትኤኦ መሰለን ባዕለን ክሓታ እንተተወዳደባ ኸኣ ኣሉታ ዝገብሮ ዘሎ ክልተ ትርጉም ኣለዎ፡

ሀ/ ስድራቤታት ንመሰሉ መሰል ስድራቤቱ ብቐልፅ እንተድኣ መኪቱ፡ ይፈተው ይጸላእ ዘይተርፍ እዩ ዓወቱ እሞ፡ ብፍቓዱ እንተዘይኮይኑ ብሸናሕናሎም ስለ ዘይቐየድ ክኒሉ ኸኣ ንዓ ደይብ ንዓ ውረድ ክብሎም ስለ ዝኸእል ሕልምታቶም ስለ ዝብክል እዩ።

ለ/ ደብተር ምንቅስቓስ ሓርነት ኤርትራ (ሓራካ) እንተተገንጸላ ክንደይ ኣብ ውሻጠ ተቐውዎ ተሸጎራ ዘላ ገበነኛ ስለ እትቃላዕ፡ ሓቂ መጻ ጉዳይ ወጻ ስለዝኾነም ብስም ውድብ፣ ሰልፊ፣ ማሕበር ድኣ ይፈላለዩ እምበር ከምታ ህዝቢ- ህዝቢ- ምእንቲ ህዝቢ ዝብልዎ ናይ ውልቀ ረብሓኦም ሓለዎ፡ ህዝቢ ብብሄሩ እንተተወዳደቡ ንሓበራዊ ረብሓኦም ስለ ዝዕንቅፍ፡

ከም ኣብነት ተግዘቡ፡

ሰማርታ፣ ተፈንጢሕና ሕጂ ኸኣ በቲኸና ዝብሉ ሰልፊ ወክሩ ኤርትራ፡ ንዓመታት ኣብቲ ውድባት ተጠርኒፍናሉ ዝብላ ኪዳን፡ ከም ድልዎቶም ከም ቃሕታኦም ይኣትው- ይወጹ - ይኸሸሙ፡ ሃገራዊ ዋዕላ ዝኣክል ዝተሓሰሙ ኣብ ክንዲ ብሉኡ ኣቢሎም ሸለው ይብሉ ዝበሃል፡ ንዑእባ በጃኹም ብማርያም ኢልናኩም (ዝባን ኢሳያስ እንዝብልዎም ምናልባት ምስምዑዎም) ዘሰምዕ ይመስል ንዓመታት ተደናጊጾም እሞ እዝስ እንታይ ክሕበር ናይኸእል?

"ገዲፍክኒ ሓዳር ትገብሪ? ክነግሮ እየ እቲ ናትኪ ነውሪ" ኢላ ሓንቲ ኮባላሊት ንመኾባበልቲ ነበር ዝበሃል ብኩነታትና ክትትርጎም እንክሎኻ እታ ርስሓት ብሓንሳብ ኢና ረሲሕናየ ኣይንፈላለ ኣይንጠላለም ዝረኣይ ከየጸርያ ንኹልና ሓለገጊ እዩ።

ዲያብሎሳዊት ውዕል፡

ህዝቢ ተወጸዑ እናበልካ፡ ንወጽዓኻ ባዕልኻ ተቐለሶ ኢጃካ ኣብ ክንዲ ምባል ኣነ እየ ዝሕንጸጸልካ፡ ኣነ እየ ዝፈልጠልካ ኢልካ ብትእዛዝኻ ክዋፈር ምጽዓር ኣይንጻዲ- ዓይንጻውዲ፡ ንመን ድኣ? ንሰሉዓት መዘፍጠጥ ክብዲ"

ታሪክ ቃልስና

ትብዓትን ጽንዓትን አቦታትና፡

ብግቡኢ እንተዝንገር፡ ብግቡኢ እንተዝገርዘር ኤርትራውያን እንታዎት ምንግርና ኣዕገቡ ንወለዶታት ኣብነታት ኣመዝገቡ መኽበረና ነይሩ፡ ንኸይከውን ግን ኩለ ዝፈከረ ሰዓረ፡ ሓያል ንኸበሃል ከኣ ኣጭስከረ፡ ከም ዝበሃል ንመሰለይ ኸቃለስ ዝበለ ብኣይ ዘይተማእከልካ ተባሂሉ ክንቀፍ ክኸሰስ ምስማዕና ሰኣን እቶም ጀጋኑ ኣቦታትና ጽንዓት ዘውረሱና በየን ቢኑና? ዘብል እዩ።

ኣብ ገዛና ንጸበል ኪዳነ ምሕረት ዝመጹ ኣጋይሽ ከዕልሉ እንክለው፡ እታ ዕላል ብእንዳ ገብርኤል (ፊተውራሪ ዓለ በኺት ሕመድ ዘስርሕዋ) ዝጀመረት- ነታ ቤተክርስቲያን ከይትሰራሕ ካህናት ደቂ ኣርባዕተ ኣስመራ ተቓዋምም ንፊተውራሪ ክሳብ ቤት ፍርዲ ኣብጸጢሎም ኢሎም እናኣዕለሉ፡ መቐጸልታ ኸይና፡ ብዛዕባ ራእሲ በራኺ ዕላል ጀሚሮም፡ ደቂ ወኪ (ሓማሴን) ኣቦይ ቀሺ ገብረማርያምን ብላታ ዓፋን ዝተባህሉ ኣሕዋት፡

ንራእሲ በራኺ- ካብ ከረን መሪሕካ ንጣልያን ኣብ ከበሳ ኣእቲኻ ዕሱብ ጸዓዱ ሓማሴን ኣይተመሓደር- ኣብ ኣርባዕተ ኣስመራ መሬት ኣይትህግር ኢሎም ተቓዋምምዎም። ብዝነበሮም ስልጣን ከኣ ራእሲ በራኺን ንወተሃደር ጣልያን ነገሮም ኣብ ናኹራ ኣእሲሮሙዎም።

ድሕሪ ነውሕ እዋን፡

ዝነበረ ኣዛዚ ወተሃደር ተለዊጡ እቲ ቅያር ዑደት ቤት ማእሰርትታት እናገበረ ኣብ ናኹራን ኣቦይ ቀሺን ሓዎም ብላታ ዓፋን ረኺቡ ምስ ኣዘራረበም ተገሪሙ ምሕረት ክገበረሎም ናይ እተወጸዕዎ ዝተዓመጸዎ ካሕሳ ሕተቱ ምስ በሎም መሬትና ባዕልና (ደቂ ዓዲ) ከነመሓደር! ኣውራጃ ሓማሴንና ኸኣ ራእሲ በራኺ ከየመሓደር!

ነዚ ኸኣ ብጽሑፍ ቅድሚ ካብዚ ቤት ማእሰርቲ እዚ ምውጻእና ክትፍርመልና ብጽሑፍ ክትህበና ኣሎካ ኢሎም ምስ መለሱሉ ብጽንዓቶም ተሓጎሱ ኣናበሰ ሓማሴን ኢሊ ስዒሙ ኣፋነዎም።

"ንራእሲ በራኺ ኸኣ- ካብ ዝተዋህበም ኣመሓደርነት ኣውራደም"

ቤተሰብ ናይ እዞም ጀጋኑ ህልዋን ዝፈልጦም ኣለው ኣብዚ እዋን ምሕካኽ ጀግንነት ኤርትራውነት ዝወፍር ዘሎ ጽባሕ ምሉእ ታሪኽ ንኸይንረክብ ጃንዳ ህግደፍ ከየጥፍሑልና ኣበይ ኣለውን መንን ምኺኖም ስሞም ዓቂቡዩ ኣሎኹ።

እቲ ኤርትራውነት እቲ፡
"ኣቦይ ኣበሉ- ካን ሕልሚ ኸይኑ በሪሩ ድዩ?"

ኣብ ዘጽሓፊኒ ምኽንያት ክኣቱ!

ብሄራዊ ውደባ ዘይድለ ነቲ ንመንነቱ ዋንነቱ ዝቃለስ ብድንጋጽ ብየዋህና ዝተለገሰሉ ከምስል ዝውጥጦ ፖለቲካዊ ፍልስፍና ንደሞክራሲ ዘይኮነ ንዳዕሲ እዩ። ባዕዳውያን ገዛእቲ ኣቦታት ብሄራት ክላዘቡ ምራቕ ከወሃሃቡ ምስ ጀመሩ እቲ ተኣማማንነት ተኸባባርነት እንተ ኣድሚዑ ዕንቅፋት ስለ ዝኾኖም ነቲ ኣብ ከበሳ ዝርከብ ስድራቤታት መማስሕቲ መሬታት ክላዘቡ ኸከባበር ኣብ ክንዲ ዕድል ዝህብዎ፡ ሸፋቲ ማሕበር ኣንድነት ኣብ ውሻጠኡ ኣእትዮም ኤርትራውያን ንኤርትራ ሓለይቲ ናይ ሃይማኖት ክርስትና ተሓለቑቲ ተመሲሎም ሕድሕዳዊ ኩናት ኣሕዋት ንኸነሃህር ዝተዋፈሩ ጌሮም ኣናቕቶም እዮም።

ሸፋቱ ዕሱባት
ማሕበር አንድነት

እዞም ሸፋቱ እዚአቶም: ብተስሚካኤል ዑቕብ ዝበሃል ብወገን ጸጋም ካልኣይ ዝርኤ ዝምርሑ እዮም። ብልእኽ ባዕዳውያን ገዛእቲ መቐጸልታ ናይ እቲ ዝተወሰነ ምጽናት ብሄር ኩናማ ህዝቢ ከበሳ እውን ኣብ ነንሕድሕዱ ክናቕት ኤርትራውነት ኸሕከኽ ተልእኽ ዝተዋህቦም ዕሱባት እዮም።

ብእዞም ዕሱባት ሸፋቱ ከኣ: መጀመርያ ሰውእ ኤርትራ

ሸኽ ዓብዱልቻድር ከቢረ

ንሸኽ ዓብዱልቻድር ከቢረ
መዝጊቦም

ዓበይቲ ዓዲ ተኣኻኺቦም ኣብ ኤርትራ ዝህንደድ ዘሎ ሆቦብላ ጥፍኣት እናተመያየጡሉ ኸኣ: እቲ ምይይጥ ኣብ ሰናይ ምዕራፍ ምእንቲ ከየዕርፍ: ኣብ ዕዳጋ እኽሊ ኸይዶም ብኤርትራውያን ምእመና ምስልምና ዘለዎም ዝነበረ ድኳናት ኣንዲዶም:

መዘከር ግፍፋ ኣብ ዕዳጋ እኸሊ
ብ21-2-1950 ኣስመራ

እዞም ሸፋቱ

ክሳብ ምእታው ፈደረሽን ኣብ ማእከል ኣስመራ ኢትዮጵያ በሉ ብኹርማጅ ከይትሕመሉ እናበሉ ዝህድዱ ግፍዕታት ዘሄንድዱ ዝነበሩ እዮም።

ነቲ ኹሉ ግፍዕታት፡

ተጻዊርም ኣበታት፡ ኣያታት ተኸባቢርም ከኣ ምንቅስቃስ ሓርነት ኤርትራ (ሓራካ) ፈጠርም ህይወቶም ብምውፋይ ከኣ ክሳብ ብረታዊ ሓይሊ መስራቶም እዮም። ሳላ እቲ ምስረታ እቲ ኸኣ ምስ ክንደይ ሕንኩሊት ምስ ክንደይ ጠምዛቢ ቶንኮላት ርሱን ተሰካም ሕድሪ ጅግና ኤርትራዊ ባና ናጽነት ኣትኪሉ እዩ።

እቲ ናጽነት!

ኣብዚ እዋን እዚ ዝሓሰመ ባርነት ኮይኑ ከም ዘሎ ኣብ ቅድሚ ዓይኒ ኹልና ዘሎ እዩ። ነዚ ሓላፍነትና ከነማልእ ከኣ ውድባይ፣ ዑቁባይ፣ ማሕበረይ፣ መጋበርያይ ዘይኮነ፡ ነቲ ናብዚ ከብጽኡ ዝኸኣለ፡ ካበይ! መፃሰ! ስለምንታይ! ዝተኣታተወ ሕማም እዩ እሞ ንምፍዋሱ ኣየናይ መድሃኒት የረጋግጻልና? ኢልና ንፈላም ሕማም ከነሕውዮ እንተድኣ ተበጊስና፡ እቶም በቲ

ሕማም እቲ ተመልሚሉም ክሳብ ሕጂ ዕንክሊል ዘብሉና ዘለው ምስንባድ ጥረት ዘይኮነ ከም
ዘሕብስም ንመማህርም በዓል ኢሳያስ ከኣ ኸረጸቶም ምህደሚኦም ከም ዘምልኦም ፍጹም
ጥርጥር የልቦን።

እቶም!

ካብ መፈለም ክሳብ ሕጂ መዘረው ሕማማት ንሸፋቱ ህግደፍ ይኹን፡ ካብ ደምባ ተቓውሞ
ውልቀ ረብሓኦም ኸክናውኑ ዝጸናተው ዘለው ንግሆ ንግሆ ውድብ ዕቁብ መስሪትና እናበሉ
ዝንቅው ኣበይን እንታይን ረብሓ ይጥምቱ?

ከይሓፈርና ከይነሓፍና ከነዕልሎ ዘይኮነ ክንኣምኖ ዘሉና!

ከበሳውያን ትግርኛ፡ ጀበርቲ ከምቲ ለባማት ኣቦታት ኣብ ዘመነ እንግሊዝ ንእቲ ዝተላዘብዎ
ዘቀራረብዎ ሕቶ መሰል ብሄርነት ኣብ ስምምዕን ምርድዳእን ንኸይበጽሕ ዝገንቀፍዎ እሞ
ንምግባት ኤርትራ ሃንፍ ዝኸፈትዎ፡ ተንጠልጢሉ ወይ ሃጽ ተበሃሂሉ ንኸይተርፍ፡ ነቲ ሕቶ
ብሓደ ኮፍ ኢልና ከነልዕሎን ንስድራቤታትና በየናይ ኣገባብ ነቐብሎ ክንመርክር ክንላዘብ
ሓላፍነትና እዩ።

ነዚ ንምብጋስ ከኣ፡

1. መጀመርያ ብክልቲና ሸነኽ ትግርኛ፡ ጀበርቲ ብዘይ ቅድመ ኩነት መጀመርያ ሰውእ
ኤርትራ ሸኽ ዓብዱልቃድር ከቢረ ከም ዝኾነ ክንኣምን፡ ኣብ ታሪኽ ቃልሲ ኤርትራ ወር
መዝገብ ከነመዝገቦ ሰነዳትናን ምስክርነትናን ናብ ኩለን ብሄራት (ስድራቤታት) ኤርትራ
ክነቕርቦ ንሕተት።

ሓባሪ ሕቶ

ሀ/ ሸኽ ዓብዱልቃድር ከቢረ ስለምንታይ ተቐቲሎም?

ለ/ ኣብ ዘመነ ማሕበር ፍቕሪ ሃገር፡ ኤርትራ ንኤርትራውያን እንታይ ነይሩ ጸዕርም?

ክቡራን ክቡራት

ሸኽ ዓብዱልቃድር ከቢረ፡ ሓሚሞም ተገንቲፎም ወዲቓም ኣይኮነን ሞይቶም፡ ብመዛንኣም
ማሕበር ፍቕሪ ሃገር ኤርትራ ንኤርትራውያን ዝተዋህበም ውክልና ሕድሪ ሰነድ ናብ ሕቡራት
ሃገራት ዓለም ናጻ ሃገር ኤርትራ ከመስክሩን ከመዝገቡን ተባሂሎም ሕድሪ ተቐቢሎም ክገሹ
እናተቐረቡ እዮም ብሸፋቱ ማሕበር ኣንድነት ተቐቲሎም፡ እሞ ነዚ መቐተልቲ እዚ ሃገራዊ
መስዋእቲ ዘይብሎ ኣሎ?

ስለምንታይ ብሕልፊ ትንክፍ

ጥራሕ ይዝከሩ?

መን ስለ ዝኾነን? መን ስለ ዘይመስከሩን? መንክ ስለ ዝሓመቐን?

ቃልስና!

1961 ድዩ ጀሚሩ? እቲ ቅድሚኡ ዝነበረ ዓመታትክ ኤርትራ ሃገር ናጻ ድዩ ነይሩ? ወይስ
ከምዚ ሕጂ ዝግንፍል ዘሎ ሳላ ምግዳል ብዓል ኢሳያስ እዩ ሃገር ክኸውን ክኢሉ?

ንጀመርቲ ኣቦታት ምርሳዕ

ብገዛእ ኢድካ ገጽካ ምጽፋዕ ስለ ዝኾነ ካብ ተሃሪምና ምባል ስለምንታይ ተሃሪምና ንበል እሞ
ዝዘንጋዕናዮ ክስተብሃል።

2. ብእክብካብ ሸፋቱ ህግደፍ

ክብሪ ታሪኽና ንምሕካኽ ብባዕዳውያን ገዛእቲ ዘይተደፍረ ጎደናታትና

ጎደና ፊተውራሪ ዓለ. በኺት ሕመድ

ጎደና ደግዖት ሓሰን ዓለ.

ተዘሪዎም እሞ እዚኽ ንክልቴና ሸነኽ ብቐዳምነት ብሓባር ከኣ ንታሪኽ ኤርትራውያን መዘና ዘይርከቦ ማህሰይቲ ከም ዝኾነ ብወግዒ ትግርኛን፣ ጀበርትን ክንኣምኖ ዘሎና ሓቂ ኽይኑ ንኹለን ብሄራት ሃገርና ስምዑልና ረኣይልና ዓገብ በሉልና ክንብል ሓላፍነትናን ናይ ቀረባ ጉቡእ መሰልናን ምኽኑ ንእመን።

በዚ ዝተበገሰ

ኣቀራራቢ ልዝብ ጀሚርና፣ ኣብ ልዝብና ንኤርትራውያን ብሄራትና ሳምዕን ዋሕስን ጌርና ንዝምልከቶን ዝቐርቦን ስድራቤታትና ከነረክቦ ንምኽኣል ክንጅምር ኣሎና።

እወ!

ነዚ ቅዱስ ተበግሶ ንምዕማም ሕድሪ ኣቦታትናን ንቕሳነትና ዝተሰውኡ ጀጋኑናን ክንራኹብ እዚ ናይ ወግሔ ጸብሔ ውድብ ገይረ፣ ሰልፊ ገይረ፣ ማሕበረ ፈጠረ ዝብላ ሓለምቲ ራእስነት ዝሰማምኤን ኣይኮነን ጥራሕ ዘይኮነ፣ ዝጸናተወኡ ራእስነት ዝጋዖጸኡ ዘሎዎ ብስም ኤርትራውነት ተቐላብነት ስለ ዝገግቶ ናይ ህዝቢ ሓልዮት ዘይኮነ ናይ ከብዲ ሓልዮት ስለ ዝሳዕረረን፣ እንተኸኣላ ክዕንቅፋ እንተዘይኮነለን ከኣ ክበልፋ ኣብ መዛኖኤን ማንታኤን ጃንዳ ሸፋቱ ህግደፍ ክሃፋ እየን።

ብዝተረፈ!

ህዝቢ- ህዝቢ ስለ ዝብላ መሰል ህዝቢ ክኣምና ከወክላ ዝጸበ እንኣሉ ገመል ብዓይኒ መርፍእ ክሓልፍ ዝረኣየ ወይ ክርእይ ዝጸበ ኣሉ ማለት እዩ።

ክርሳዕ

ኣብ ዘመነ ብረታዊ ቃልሲ ክልቲኤን ውድባት ጉባኤ ኣብ ዝገበራሉ ወከልቲ ሸማግለታት ኣብ ዝጸዋዓሉ ካብ ብሄር ኩናማ ጥር ዝብል ሓደ ኣይጸዋዓን፣ እዚ ኸኣ ንህዝቢ ኩናማ ተመራሓይ እምበር ክመርሕ ብቐዓት ዮብሉን ወይ ከኣ ኤርትራውያን ኣይኮኑን ክበሃል ዝተደልየ መደብ ይኸውን።

ሕጂ!

ንመሰልና ንዋንነት መሬትና ባህልና ክንቃለስ ኢሎም እንተተወዳደቡ እንሰምዖን ንርእዮን ዘሎና ዕርምርማት ፈጠረ ስኽፍታታት መንነት ሓለምቲ ራእስነት ብቐልፅ ዝርኤ ዘሎ እዩ።

ኣበዮናይ ኩነታት ከም ዘለው ዝሕብር ስእሊ ገይረ ከምታ መኸፈቲት እዛ ክፋል ጸሕፍተይ፡

"ኣብ ልዕሊ ወላዲያይ ዝተፈጸመ መቐተልቲ ከምቲ ጸላእቲ ንኸተሃላልቑና ዝኣለሙዎ ሃይማኖታዊ ግርጭት ዘይኮነ ንምቐታልን ምዕንቃፍን ኤርትራውነት እዩ እሞ እቲ ደም ወላዲያይ መማኣልን መረጋገጺን ሕውነትና ጠማሪ ክኸውን እላቦ" ቃል መደረ ዶክተር ሳልሕ ዓብዱልቃድር ከበረ ዘኪረ ንሎሚ መዓልቲ ብርጌይ ብምልዓል ኣብ እትመጽእ ክፋል ጸሕፍተይ ክሳዕ ንራኸብ ሰናይ ቀነ።

**ወደባት፡ ግርማይ ኪዳነ (ወዲ ፊሊፖ)
ሚላኖ-ኢጣልያ**